

Brüssel, 16. detsember 2024
(OR. en)

16175/24

COTER 237
COPS 640
RELEX 1506
CT 126

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 16173/24

Teema: Nõukogu järelused, milles käsitletakse terrorismi ja vägivaldse äärmusluse vastases võitluses välis- ja sisetegevuse vaheliste seoste tugevdamist

---

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järelused, milles käsitletakse terrorismi ja vägivaldse äärmusluse vastases võitluses välis- ja sisetegevuse vaheliste seoste tugevdamist, mille nõukogu kiitis heaks oma 16. detsembri 2024. aasta istungil.

Nõukogu järeldused, milles käsitletakse terrorismi ja vägivaldse äärmusluse vastases võitluses välis- ja sisetegevuse vaheliste seoste tugevdamist

Sissejuhatus

1. Nõukogu toonitab, et terrorism ja vägivaldne äärmuslus kõigis nende vormides ja sõltumata nende päritolust kujutavad endast jätkuvalt suurt ohtu Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide julgeolekule. Kooskõlas 2022. aasta julgeoleku- ja kaitsevaldkonna strateegilise kompassiga, mille Euroopa Ülemkogu kiitis heaks, ning komisjoni 2020. aasta julgeolekuliidu strateegiaga ja ELi terrorismivastase võitluse tegevuskavaga kinnitab nõukogu taas oma vankumatut tahet kaitsta ELi kodanikke selliste ohtude eest, toetada ja kaitsta terrorismi ohvreid ning toetada partnerriike terrorismi ja vägivaldse äärmusluse jätkuval ennetamisel ja nende vastu võitlemisel. Nõukogu kinnitab veel kord oma põhiväärtusi ja põhimõtteid, mis tulenevad rahvusvahelisest õigusest, eelkõige rahvusvahelisest inimõigustealasest õigusest ja humanitaarõigusest, ning kinnitab lisaks, et ainus jätkusuutlik vastus terrorismile ja vägivaldsele äärmuslusele põhineb demokraatial, õigusriigil, läbipaistvusel, vastutusel ja sooteadlikkusel. Nõukogu kordab, et need põhiväärtused ja põhimõtted on jätkuvalt aluseks ELi ja selle liikmesriikide pühendumusele terrorismivastasele võitlusele ning vägivaldse äärmusluse ennetamisele ja selle vastu võitlemisele.

2. Nõukogu rõhutab, et nõukogu 20. juuni 2022. aasta järeldustes (milles käsitletakse pidevalt areneva terrorismi- ja vägivaldse äärmusluse ohu välismõõdet) esitatud hinnangud ja võetud kohustused on jätkuvalt asjakohased. Koos varasemate nõukogu järeldustega (15. juuni 2020. aasta, 19. juuni 2017. aasta ja 9. veebruari 2015. aasta järeldused) moodustavad need usaldusväärse ja järjepideva poliitilise raamistiku Euroopa ambitsioonikaks tegevuseks terrorismivastase võitluse ning vägivaldse äärmusluse ennetamise ja selle vastu võitlemise valdkonnas ülemaailmsel tasandil. Nõukogu märgib, et see raamistik täiendab terrorismivastase võitluse siseaspekte käsitlevat ELi ja liikmesriikide poliitikat, mis on sätestatud eelkõige nõukogu 9. juuni 2022. aasta järeldustes eurooplaste kaitsmise kohta terrorismi eest ja nõukogu 12. detsembri 2024. aasta järeldustes, mis käsitlevad Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ühiste terrorismivastaste jõupingutuste tugevdamise tulevasi prioriteete.
3. Viidates nõukogu 9.–10. juuni 2011. aasta järeldustele terrorismivastase võitluse sise- ja välisaspektide vaheliste seoste tugevdamise kohta, märgib nõukogu, et sellest ajast alates on terrorismi- ja vägivaldse äärmusluse oht muutunud üha mitmekesisemaks ja killustunumaks ning välis- ja sisetegurid kujundavad seda pidevalt ümber. EL ja selle liikmesriigid on märkimisväärselt laiendanud ja tugevdanud nende käsutuses olevaid vahendeid selle pidevalt muutuva ohuga tegelemiseks. Käesolevate järeldustega soovib nõukogu aidata kaasa terviklikule ELi terrorismivastase võitluse ning vägivaldse äärmusluse ennetamise ja selle vastu võitlemise poliitikale, millega saaks käsitleda terrorismi ja vägivaldse äärmusluse välis- ja siseaspekte koordineeritud ja tulemuslikul viisil, tagades võimalikult suure koostoime ja ressursside võimalikult tõhusa kasutamise.

Pidevalt arenev terrorismi- ja vägivaldse äärmusluse oht

4. Nõukogu kordab, et terrorismi- ja vägivaldse äärmusluse oht muutub pidevalt ning sellel on nii otsene kui ka kaudne mõju ELi ja selle kodanike julgeolekule. Daesh, Al Qaeda ja nendega seotud organisatsioonid kujutavad endast endiselt kõige suuremat terrorismiohtu nii ELi kui ka maailma tasandil. Eelkõige märgib nõukogu suure murega Afganistanis asuva ja ka selle naaberpiirkondades, sealhulgas Kesk-Aasias tegutseva Daeshi Khorāsāni provintsi haru (ISKP) esilekerkimist ning selle kasvavat suutlikkust anda innustust välisoperatsioonideks ja neid läbi viia, sealhulgas Euroopas. Lisaks suureneb terrorismioht Aafrikas, kus Daesh, Al Qaeda, nendega seotud organisatsioonid ja muud valitsusvälised osalejad kasutavad ära kohalikke konflikte ning sotsiaalset, poliitilist ja majanduslikku ebakindlust. Eriti murettekitav on halvenev julgeolekuolukord Sahelis, millel on ülekanduv mõju Lääne-Aafrika rannikuriikidele ja potentsiaalselt ka Põhja-Aafrikale. Teised mandri piirkonnad, nagu Aafrika Sarv, Kesk-Aafrika ja Mosambiik, seisavad jätkuvalt silmitsi tsiviilisikute ja usuvähemuste vastu suunatud rünnakute sagenemisega. Nõukogu on endiselt vankumatult pühendunud võitlusele terrorismi vastu Iraagis ja Süürias ning ülemaailmse Daeshi-vastase koalitsiooni tööle. Käimasolevat operatsiooni Inherent Resolve üleminekuetappi tuleks kasutada koalitsiooni saavutuste säilitamiseks ja tugevdamiseks ning Daeshi uuesti esilekerkimise vältimiseks.
5. Nõukogu toonitab oma muret selle pärast, et Lähis-Idas jätkuv kriis soodustab polariseerumist, mis omakorda suurendab radikaliseerumist ning terrorismi ja vägivaldse äärmusluse ohtu kogu maailmas. Sellega seoses märgib nõukogu suure murega, et terroristlikud ja vägivaldsed äärmusrühmitused kasutavad kõnealust konflikti uute rühmade ni jõudmiseks, rahaliste vahendite mobiliseerimiseks, oma toetajate radikaliseerimiseks ja vägivalla õhutamiseks.

6. Nõukogu kordab, et mõistab resoluutselt hukka Venemaa agressioonisõja Ukraina vastu, mis on ilmne ÜRO põhikirja rikkumine. Seda agressiooni ja selle tagajärgi võivad ära kasutada ka terroristlikud ja vägivaldsed äärmusrühmitused ning sellel on pikaajaline julgeolekumõju, mis ulatub kaugemale väljapoole konflikti geograafilisi piire.
7. Nõukogu rõhutab, et vägivaldsest paremäärmuslusest ja terrorismist tulenev oht suureneb, kusjuures üha ulatuslikumad riikidevahelised ühendused vägivaldsete paremäärmuslike rühmituste ja üksikisikute vahel kujutavad endast märkimisväärset probleemi. Lisaks märgib nõukogu murega, et kasvab vägivaldsete süsteemivastaste äärmusliikumiste hulk.
8. Nõukogu tuletab meelde, et terroristid ja vägivaldsed äärmuslased kasutavad jätkuvalt piiriülese olemusega sidevahendeid ja muid tehnoloogiaid muu hulgas rahastamise, propaganda ja radikaliseerimise eesmärgil. Peale selle väljendab nõukogu muret seoses välisosalejatelt pärit soovimatu välisrahastusega, mis mõjutab kodanikuühiskonda ja usuorganisatsioone ELi ja maailma tasandil.

ELi terrorismivastase võitluse eesmärgil reageerimise välis- ja siseaspektide vaheliste seoste tugevdamine

9. Nõukogu rõhutab, et terrorismi ja vägivaldse äärmuslusega tuleb võidelda sidusa lähenemisviisi abil, millesse integreeritakse aktiivselt ELi ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning justiits- ja siseküsimuste valdkonna meetmeid. Tuginedes terrorismivastase võitlusega ning vägivaldse äärmusluse ennetamise ja selle vastu võitlemisega tegelevate liikmesriikide ja ELi institutsioonide edukale tööle, kinnitab nõukogu oma pühendumust eesmärgile arendada edasi koostööt, vältides samal ajal rollide ja ülesannete dubleerimist.
10. Nõukogu rõhutab tõhusa poliitilise reageerimise aluseks oleva probleemidest ühise arusaamise edendamise väärtuslikkust. Sellega seoses tunnustab nõukogu olulist rolli, mida täidab ELi luure- ja situatsioonikeskus, mis jätkuvalt toetab ELi, tagades liikmesriikide luureteabel põhineva olukorrateadlikkuse terrorismi ja vägivaldse äärmuslusega seotud praegustest ja võimalikest ohtudest, ning aitab kaasa ka kogu ELi hõlmavale arusaamale terrorismi ja vägivaldse äärmusluse välis- ja siseaspektide vahelistest seostest.

11. Nõukogu kutsub ELi terrorismivastase võitluse koordinaatorit, komisjoni ja kõrget esindajat, keda abistab Euroopa välisteenistus, kooskõlas nende institutsiooniliste õigustega üles:
- **tagama, et ELi terrorismivastase võitluse ning vägivaldse äärmusluse ennetamise ja selle vastu võitlemise poliitika, õigusaktid ja vahendid oleksid ka edaspidi strateegiliselt sidusad** ning kohandatud terrorismi ja vägivaldse äärmusluse ohu muutuva olemusega. Sellega seoses jääb nõukogu ootama uue komisjoni välja kuulutatud uut tegevuskava terrorismi ja vägivaldse äärmusluse ennetamiseks ja nende vastu võitlemiseks;
  - **tugevdama ELi mitmepoolset tegevust terrorismivastase võitluse ning vägivaldse äärmusluse ennetamise ja selle vastu võitlemise vallas ning viima selle kooskõlla ELi sisejulgeoleku prioriteetidega.** Prioriteetsete valdkondade hulka kuuluvad võitlus terrorismi rahastamise vastu, piirijulgeoleku tagamine, ebaseadusliku kaubanduse, eelkõige tulirelvadega kauplemise vastu võitlemine ning vägivaldse äärmusliku veebisisu ennetamine ja selle vastu võitlemine, elutähtsate taristute vastupidavuse suurendamine ja tugevdamine ning avaliku ruumi kaitsmine terrorirünnakute eest. Tunnistades vajadust rahvusvaheliste algatuste tervikliku koordineerimise järele, rõhutab nõukogu, et terrorismivastase võitluse ning vägivaldse äärmusluse ennetamise ja selle vastu võitlemise vallas on oluline teha koostööd ÜRO, Euroopa Nõukogu, OSCE, ülemaailmse Daeshi-vastase koalitsiooni, NATO, ülemaailmse terrorismivastase võitluse foorumi (GCTF) ja sellest inspireeritud institutsioonide (Hedayah, Rahvusvaheline Justiits- ja Õigusriigiinstituut, ülemaailmne kogukondade kaasatuse ja vastupanuvõime fond (GCERF)), rahapesuvastase töökonna, G7 ja asjaomaste piirkondlike organisatsioonidega, ning kui see on asjakohane, erasektoriga, näiteks ülemaailmse terrorismivastase võitluse internetifoorumi (GIFCT) ja Christchurchi üleskutse raames;

- **intensiivistama ELi julgeoleku seisukohast keskse tähtsusega kolmandate riikidega terrorismivastase võitluse alast koostööd**, muu hulgas kaasates tihedamalt ELi justiits- ja siseküsimustega tegelevaid asutusi. Erilist tähelepanu tuleks pöörata ELi kandidaatriikidele ning meie ida- ja lõunanaabritele. Sellega seoses annab Lääne-Balkani terrorismivastase võitluse ühise tegevuskava läbivaatamine ainulaadse võimaluse teha kokkuvõtte ELi ja Lääne-Balkani koostööst terrorismivastase võitluse ning vägivaldse äärmusluse ennetamise ja selle vastu võitlemise vallas. Seda koostööd tuleks intensiivistada, võttes arvesse meie Lääne-Balkani partnerite erivajadusi. Lõunanaabrusega ja Aafrika juhitavate algatustega tehtav koostöö on endiselt äärmiselt oluline. Seoses ISKP kujutatava kasvava ohuga tunnistab nõukogu ELi Kesk-Aasia partnerite tähtsust peamiste osalejatena piirkonnas tehtavates terrorismivastase võitluse ning vägivaldse äärmusluse ennetamise ja selle vastu võitlemise alastes jõupingutustes. Samuti rõhutab nõukogu, et on oluline jätkata terrorismivastase võitluse ning vägivaldse äärmusluse ennetamise ja selle vastu võitlemise alast koostööd Kagu-Aasia partneritega.

12. Nõukogu kinnitab taas Euroopa Ülemkogu kehtestatud ELi terrorismivastase võitluse koordinaatori volitusi ning kutsub ELi terrorismivastast koordinaatorit üles jätkama järgmisi tegevusi:

- **tervikliku lähenemisviisi edendamine, tugevdades kõrge esindaja ja komisjoni toetusel terrorismivastase võitluse ning vägivaldse äärmusluse ennetamise ja selle vastu võitlemise alase välis- ja sisetevõime vahelisi seoseid**, millega tagatakse liidus terrorismivastase võitluse valdkonnas tehtava töö koordineerimine;
- **nõukogule korrapäraselt aruannete esitamine terrorismivastase võitluse ning vägivaldse äärmusluse ennetamise ja selle vastu võitlemise alaste, välis- ja sisemõõdet omavate algatuste edusammude ja tõhususe kohta ning nõukogule asjakohaste poliitikasoovituste esitamine;**
- **terrorismi ja vägivaldse äärmusluse vastast võitlust käsitlevate nõukogu järelduste rakendamise jälgimine;**
- **terrorismivastast võitlust käsitlevate suhete tugevdamine liidu ja kolmandate riikide vahel**, tagades kooskõla ELi terrorismivastase võitluse välis- ja sisetevõime vahel, võttes samal ajal täiel määral arvesse liikmesriikide, komisjoni ja kõrge esindaja seisukohti.

13. Nõukogu kutsub kõrget esindajat, keda abistab Euroopa välis teenistus, ning kui see on asjakohane, toetab komisjon ja ELi terrorismivastase võitluse koordinaator, üles:
- **jätkama meetmete võtmisele suunatud ELi terrorismivastase võitluse alaste dialoogide ja konsultatsioonide pidamist kolmandate riikide ja mitmepoolsete organisatsioonidega**, tagades, et need annavad käegakatsutavaid tulemusi küsimustes, mis mõjutavad ELi välis- ja sisejulgeolekut. Väga oluline on säilitada vastastikune täiendavus justiits- ja siseküsimusi käsitlevate ELi dialoogidega ning seda suurendada. Liikmesriikide kaasamine terrorismivastase võitluse alaste dialoogide ja konsultatsioonide ettevalmistamisse ja järelmeetmetesse viib sidusama ja järjepidevama terrorismivastast võitlust käsitleva ELi välispoliitikani, mille näiteks on COTERi töörühma esimehe osalemine ELi terrorismivastase võitluse alastes dialoogides;
  - **kasutama ära ELi terrorismivastase võitluse / julgeolekuekspertide võrgustiku kogu potentsiaali**, kuna asjaomane võrgustik on osutunud ELi ja selle liikmesriikide terrorismivastase võitluse vahendite kogumi keskseks komponendiks ning oluliseks vahendiks ELi terrorismivastase võitluse poliitika väljatöötamise ja meetmete toetamisel. Võrgustik peaks jätkama selliste arengute kindlakstegemist, mis mõjutavad ELi sisejulgeolekut, ning aitama jätkuvalt kaasa terrorismivastase võitluse ning vägivaldse äärmusluse ennetamise ja selle vastu võitlemise alasele ELi programmitööle. Kuna terrorismiohud arenevad edasi, peab võrgustik juhtima jõupingutusi terrorismi ja vägivaldse äärmusluse vastu võitlemiseks ning vahetama liikmesriikidega sagedasti teavet nii kohalikul kui ka töörühma tasandil. Kõrge esindaja jagab liikmesriikide valitsustega korrapäraselt võrgustiku kogutud teavet, sealhulgas ekspertide aruandeid;
  - **edendada koostööt ÜJKP missioonide ja operatsioonide, asjaomaste ELi delegatsioonide, ELi terrorismivastase võitluse / julgeolekuekspertide ja ELi rahastatud terrorismivastase võitluse ning vägivaldse äärmusluse ennetamise ja selle vastu võitlemise alaste projektide tegevuse vahel**;

- **kasutama täielikult ära ELi liikmesust ja praeguseid volitusi ülemaailmse terrorismivastase võitluse foorumi (GCTF) kaaseesistujana**, et toetada heade tavade ja suuniste väljatöötamist olemasolevate, tekkivate ja arenevate julgeolekuprobleemide lahendamiseks kooskõlas GCTFi järgmise kümnendi strateegilise visiooniga, eelkõige selleks, et toetada praktilisi vahendeid terrorismi ja vägivaldse äärmusluse vastu võitlemise suutlikkuse suurendamiseks seoses ohtudega, mis nõuavad terviklikku lähenemisviisi, pöörates erilist tähelepanu Aafrika mandrile. Neid meetmeid tuleks võtta koostöös muude olemasolevate formaatidega, mis käsitlevad terrorismi ja vägivaldse äärmusluse vastase võitluse küsimust.

14. Nõukogu kutsub komisjoni üles:

- **edendada asjakohast teabevahetust terrorismi ja vägivaldse äärmusluse vallas ELi justiits- ja siseküsimustega tegelevate asutuste ning usaldusväärsete partnerite vahel** nende vastavate volituste piires ja hoidma liikmesriike kursis;
- **andma igal aastal ülevaate ELi rahastatud suutlikkuse suurendamise projektide kohta terrorismivastase võitluse ning vägivaldse äärmusluse ennetamise ja selle vastu võitlemise valdkonnas**, et tagada ELi vahendite tõhus kasutamine, vältida dubleerimist või rahastamispuudujääke ning hõlbustada liikmesriikide panustamist ja osalemist. Nõukogu innustab ELi ja selle liikmesriike võtma meetmeid, mille eesmärk on suurendada nende ja partnerriikide ühist suutlikkust võidelda terrorismi ja vägivaldse äärmusluse vastu. Sellega seoses tervitab nõukogu radikaliseerumise ennetamise ELi teadmuskeskuse loomist, mis tugevdab liikmesriikidele ja prioriteetsetele kolmandatele riikidele pakutavat ELi abi nende jõupingutustes ennetada radikaliseerumise ja vägivaldse äärmusluse kõiki vorme ja võidelda nende vastu;
- **võtma järelmeetmeid seoses edukalt lõppenud läbirääkimistega terroriakti üleeuroopalise õigusliku määratluse muutmise üle** terrorismi ennetamise Euroopa Nõukogu konventsioonis; see peaks aitama suurendada õiguskindlust ja andma innustust edasiseks rahvusvaheliste normide väljatöötamiseks täielikus kooskõlas Euroopa Liidu õigusaktidega.

15. Nõukogu rõhutab terrorismivastase võitluse ning vägivaldse äärmusluse ennetamise ja selle vastu võitlemise välis- ja siseaspektide eest vastutavate ministeeriumide ja asutuste vahelise riikliku koordineerimise tähtsust ning kutsub liikmesriike üles:
- aitama kaasa ELi koordineeritud ja sidusale tegevusele terrorismivastase võitluse vallas, jagades asjaomastes nõukogu ettevalmistavates organites teavet oma poliitika kohta. See hõlmab asjakohasel juhul teavet kahepoolsete terrorismivastase võitluse alaste dialoogide kohta kolmandate riikide ja mitmepoolsete organisatsioonidega;
  - andma õigeaegseid poliitilisi suuniseid ELi terrorismivastase võitluse alaseks kahe- ja mitmepoolseks tegevuseks ning tegema täielikku koostööd kõrge esindajaga ELi terrorismivastase võitluse alaste dialoogide ettevalmistamisel ja järelmeetmete võtmisel;
  - suurendama terrorismivastase võitluse ning vägivaldse äärmusluse ennetamise ja selle vastu võitlemise alase ELi programmitöö tõhusust ja koordineerimist, jagades teavet oma suutlikkuse suurendamise projektide ja parimate tavade kohta ning ühinedes Euroopa tiimi algatustega.

16. Nõukogu võtab kohustuse:

- tõhustada nõukogus veelgi koordineerimispuudlusi, eelkõige terrorismi ja vägivaldset äärmuslust käsitlevate ettevalmistavate organite vahel nende volituste raames, ning uurida koostoimet teiste asjaomaste töörühmadega ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning justiits- ja siseküsimuste valdkonnas. Terrorismi töörühm (rahvusvahelised aspektid) (COTER) ja terrorismi töörühm (TWP) peaksid jätkama tava pidada korrapäraseid ühiskoosolekuid, et määrata kindlaks konkreetsed meetmed, mis on suunatud välis- ja siseaspektide vahelisele seosele terrorismi ja vägivaldse äärmusluse vastases võitluses. Nõukogu rõhutab korrapärase ühiste konsultatsioonide väärtuslikkust sidususe tagamiseks terrorismivastase võitlusega seotud piiravate meetmetega tegelevate töörühmade vahel, kuna nende konsultatsioonidega edendatakse koostööd, austades samal ajal täielikult töörühmade vastavaid volitusi;
- suurendada COTERi ning poliitika- ja julgeolekukomitee vahelist suhtlust, võimaldades strateegilisi ja tegevusele suunatud arutelusid, mille raames käsitletakse terrorismi ja vägivaldse äärmusluse kõiki aspekte;
- tagada, et terrorismivastase võitluse ning vägivaldse äärmusluse ennetamise ja selle vastu võitlemise välis- ja siseaspektide vahel seoste loomine jääb prioriteediks, vaadates käesolevate järelduste rakendamise korrapäraselt läbi.